

1. LÁTKY/PŘÍPRAVKU A FIRMY/PODNIKU

1.1 Identifikácia látky/prípravku

Chemický názov: Mazací olej ropný.

Obchodný názov: **MADIT SPINOL 3, MADIT SPINOL 10**

CAS: -

EINECS: -

Index: -

1.2 Použitie látky/prípravku

Prípravok. / Mazací olej určený na mazanie ložísk rýchlobežných vretien obrábacích a textilných strojov aj ktoré vyžadujú vyššiu viskozitu.

1.3 Identifikácia výrobcu

Slovnaft VÚRUP, a. s., Vlčie hrdlo, 824 12 Bratislava 23, Slovenská republika

IČO: 35 691 310

1.4 Núdzové telefónne čísla

SLOVNAFT VÚRUP, a. s., 824 12 Bratislava 23 podnikový dispečing, drenka@vurup.sk

☎ 0421 (02) 4055 4032, fax 0421 (02) 4055 4101

Toxikologické informačné centrum, (TIC) Klinika pracovného lekárstva a toxikológie.

Nemocnica s poliklinikou akademika Ladislava Dérera, Limbova 5, 833 05 Bratislava 37, Slovenská republika

☎ 0421 (0)2 5477 4166 ; ☎ 0421 (0)2 5477 4605 (+fax);

E-mail: tic@healthnet.sk; Internet: <http://www.healthnet.sk/tic/>

2. ZLOŽENIE/INFORMÁCIE O PRÍSADÁCH

Ropný olej s prísadami.

Chemický názov	Obsah % hm	EC	CAS	Symbol	R vety
mazacie oleje (ropné), C ₂₄ -C ₅₀ ,	45 - 95	309-877-7	101316-72-7	-*	-*
n-alkány C ₁₄ – C ₁₈	50	300-200-0	93924-08-4	-	-
reparticiovaný ester kys. fosforečnej	0,50 – 1,25	-	-	C	34
neutralizovaný fetamín kys.fosforečnej	0,15 – 0,50	-	-	C	22,34,37
sterický rušený fenol	≤ 0,15	-	-	Xi	36/38
2,6-bis(1,1-dimetyletyl)-4-metyl fenol	0,50	204-881-4	128-37-0	N	53
polydimetyl siloxán	0,01	-	9016-00-6	-	-
difenyl dichlór siloxán	0,01	201-251-0	80-10-4	-	-
dimetyl dichlór siloxán	0,01	200-901-0	75-78-5	F, Xi	11,36/37/38

*Základové oleje spĺňajú poznámku L uvedenú v Prílohe č. 1 Výnosu MH SR č. 2/2002 Z. z. na vykonanie Zákona NR SR č.163/2001 Z. z. o chemických látkach a chemických prípravkoch, ktorá hovorí, že klasifikácia látky ako karcinogénnej sa nevyžaduje, ak je možné preukázať, že látka obsahuje menej ako 3 % hm. látok extrahovateľných do dimetylsulfooxidu (DMSO), merané metódou IP 346.

Kompletné znenie R viet pozri v bode 16.

3. IDENTIFIKÁCIA RIZÍK

Tento výrobok nie je klasifikovaný ako nebezpečný, v súlade so zákonom NR SR č. 163/2001 Z.z..

3.1 Nepriaznivé fyzikálnochemické účinky

Madit Spinol 3, 10 je horľavá kvapalina IV. triedy nebezpečnosti, na báze minerálneho oleja.

3.2 Nebezpečenstvo pre zdravie ľudí

Prípravok môže byť škodlivý pri opakovanej a dlhodobej expozícii vdýchnutím, požitím, pri kontakte s pokožkou, môže dráždiť oči a pokožku. Opakovaný kontakt s pokožkou môže spôsobiť vysušenie alebo popraskanie pokožky.

3.3 Nebezpečenstvo pre životné prostredie

Škodlivý pre vodné organizmy. Na vodnej hladine vytvára súvislú vrstvu, ktorá zabraňuje prístupu kyslíka do vodného prostredia a tým môže spôsobiť úhyn vodnej flóry a fauny.

3.4 Iné riziká

Neuvádzajú sa.

4. OPATRENIA PRVEJ POMOCI**4.1 Všeobecné pokyny**

Pri nevoľnosti alebo pri pracovnom úraze treba zabezpečiť odbornú lekársku pomoc.

Treba informovať lekára o poskytnutej prvej pomoci. Kartú bezpečnostných údajov majte k dispozícii. V žiadnom prípade nevyvolávať u postihnutého zvracanie.

Ak postihnutý zvracia uložiť ho do polohy na bok (poloha hlavy), aby nedošlo k uduseniu zvratkami.

4.2 Pri nadýchaní

Môže dôjsť k nevoľnosti.

Postihnutého okamžite vyniesť na čerstvý vzduch a udržiavať v teple. Pri zástave dýchania poskytnúť postihnutému umelé dýchanie. Postihnutého uložiť do polohy na bok (hlavou na bok), aby sa zabránilo uduseniu zvratkami pri prípadnom zvracaní. Ihneď zabezpečiť odbornú lekársku pomoc.

4.3 Pri zasiahnutí pokožky

Dlhodobý alebo opakovaný kontakt môže spôsobiť odmastenie, vysušenie alebo podráždenie pokožky.

Postihnutému okamžite vyzliecť zasiahnutý odev. Zasiahnuté miesta umyť teplou vodou, toaletným mydlom a potom ošetriť reparačným krémom. Pri podráždení pokožky navštíviť lekára.

4.4 Pri zasiahnutí očí

Dráždenie, pálenie očí. Minimálne 15 minút vymývať postihnuté oko prúdom čistej vody.

Vyhľadať lekársku pomoc.

4.5 Pri požití

Môže spôsobiť zažívacie problémy. Postihnutému vyplachovať ústa čistou vodou v prípade, že je postihnutý pri vedomí. Ak vracia uložiť do polohy na bok, aby nedošlo k uduseniu zvratkami.

Okamžite zabezpečiť lekársku pomoc.

5. PROTIPOŽIARNE OPATRENIA**5.1 Vhodné hasiace prostriedky**

Trieštivá voda, vodná hmla, stredná a ťažká pena, hasiace prášky (nepoužívať, ak sa hasí v prostredí s elektrickým zariadením), oxid uhličitý a halóny.

5.2 Nevhodné hasiace prostriedky

Prúd hasiacej vody. Prúd vody používať len pri chladení nádrží, ak hrozí nebezpečenstvo výbuchu.

5.3 Zvláštne nebezpečie v prípade požiaru

Pri horení vznikajú oxidy uhlíka a dusíka.

5.4 Zvláštne ochranné pomôcky v prípade požiaru

Zásahová skupina musí používať izolačný dýchací prístroj.

5.5 Ďalšie údaje

Madit Spinol 3, 10 je horľavá kvapalina IV. triedy nebezpečnosti.

6. OPATRENIA PRI NÁHODNOM UVOLNENÍ**6.1 Osobná ochrana**

Nepovolané osoby musia okamžite opustiť miesto havárie a ohrozené priestory.

Miesto výronu a okolie, ktoré môže byť zasiahnuté označiť (napr. páskou) a uviesť symboly nebezpečia.

6.2 Ochrana životného prostredia

Treba zabrániť, aby sa vytečený Madit Spinol 3, 10 dostal do verejnej kanalizácie a vodných zdrojov.

6.3 Metódy čistenia

Pri zhodnocovaní a zneškodňovaní odpadu je potrebné dodržiavať zákon NR SR č. 223/2001 Z.z.

o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a príslušných vykonávacích predpisov. Ak pri havarijných situáciách dôjde k úniku materiálu do povrchových vôd, treba zabrániť ďalšiemu znečisteniu napr. normými stenami a odčerpávaním nahromadeného materiálu. Madit Spinol 3, 10 má nižšiu hustotu ako voda a preto zostáva na povrchu vodnej hladiny. Pri likvidácii havarijnej situácie sa odporúča použiť špeciálne prostriedky na likvidáciu ropných látok ako POP vlákna, VAPEX, EXPERLIT, EUROSORB a pod. Pre ochranu spodných a povrchových vôd treba dodržiavať ustanovenia technických noriem STN 75 3415, STN 75 3418, STN 75 7220, STN 83 0901, STN 83 0905 a STN 83 0917.

6.4 Ďalšie údaje

Neuvádzajú sa.

7. ZAOBCHÁDZANIE A SKLADOVANIE
7.1 Zaobchádzanie

Zariadenia, ktoré sú používané pri manipulácii s Madit Spinol 3, 10 musia byť dobre utesnené. V uzavretých priestoroch je potrebné zabezpečiť dobré vetranie prirodzeným spôsobom, alebo pomocou technického zariadenia. Pracovisko musí byť udržiavané v čistote a únikové východy priechodné. Pri manipulácii sa zakazuje jesť, piť a fajčiť. Pri manipulácii a skladovaní treba dodržiavať Vyhlášku MV SR č. 96/2004 Z.z..

7.2 Skladovanie

Skladovacia teplota (°C):	od 10°C do 50°C
---------------------------	-----------------

Manipulačná teplota (°C):	-
---------------------------	---

Madit Spinol 3, 10 sa môže skladovať 5 rokov od dátumu výroby.

7.3 Osobitné použitie

Neuvedené.

8. KONTROLA EXPOZÍCIE A OSOBNÁ OCHRANA
8.1 Hodnoty limitov expozície

Najvyššie prípustné expozičné limity (NPEL) chemických faktorov v pracovnom ovzduší podľa Nariadenia vlády SR č. 355/2006 (Príloha č. 1):

Chemický názov	NPEL priemerný	NPEL hraničný
Oleje minerálne - nerafinované	5 ppm 1 mg/m ³	-
- rafinované	- 5 mg/m ³	-

8.2 Kontroly expozície
8.2.1 Kontroly expozície na pracovisku
8.2.1.1 Ochrana dýchacieho ústrojenstva

Madit Spinol 3, 10 obsahuje zmes uhlíkovodíkov.

Ochrana dýchacích orgánov nie je nutná v dobre vetraných priestoroch, v opačnom prípade používať vhodné prostriedky ochrany, respirátor, maska s filtrom proti organickým parám typ A.

8.2.1.2 Ochrana rúk

Na ochranu rúk sa používajú rukavice z materiálu, ktorý je odolný proti účinkom olejov, napr. z plastu.

8.2.1.3 Ochrana očí

Na ochranu očí sa používajú tesne priliehajúce okuliare, ochranný štít, alebo ochranný štít s prilbou.

8.2.1.4 Ochrana pokožky

Na ochranu celého tela sa používa pracovný keprový oblek, obuv bez kovových častí.

8.2.2 Environmentálne kontroly expozície

Neuvádzajú sa.

9. FYZIKÁLNE A CHEMICKÉ VLASTNOSTI
9.1 Všeobecné informácie

Fyzikálny stav:	kvapalina
Farba:	žltá až žltohnedá
Zápach:	typický pre ropné oleje

9.2 Informácie týkajúce sa zdravia, bezpečnosti a životného prostredia

pH 5 % -nej emulzie v destilovanej vode:	neudané
Teplota varu v °C:	nad 210 - 230
Teplota tuhnutia v °C najviac:	3 až -2
Bod horenia v °C informatívne:	180 - 200
Bod vzplanutia v °C informatívne:	100 - 120
Teplota vznietenia °C najmenej:	240 - 250
Horľavosť:	áno
Výhrevnosť, kJ/kg, informatívne:	38 000 - 39 500
Hustota (20°C, kg.m ³) informatívne:	800 - 850
Rozpustnosť (voda):	nerozpustná
Rozpustnosť (ostatné):	toluén, petrolej, benzín
Koeficient: n-oktanol/voda:	neudaný
Kinematická viskozita (40°C, mm ² .s-1):	2,5-5,06 až 9,0-13,5
Kinematická viskozita (100°C, mm ² .s-1):	2,6 (len pre Spinol 10)
Skúška na korozívnosť (Herbert test):	negatívna

9.3 Ďalšie informácie

Neuvádzajú sa.

10. STABILITA A REAKTIVITA
10.1 Podmienky za ktorých je látka stabilná

Výrobok je chemicky stála látka. Za bežných podmienok okolia (teploty a tlaku) sa nerozkladá.

10.2 Podmienky ktorým sa treba vyhnúť

Vysoké teploty, tlak a priamy oheň.

10.3 Materiály ktorým sa treba vyhnúť

Silné oxidačné činidlá.

10.4 Nebezpečné produkty rozkladu

 Pri požiari, kyslíčnik uhlíčitý (CO₂) a kyslíčnik uhoľnatý (CO), oxidy N, S, P a H₂S.

11. TOXIKOLOGICKÉ INFORMÁCIE
11.1 Akútna toxicita

 11.1.1 Orálna toxicita: LD50 potkan: 2200 mg/kg (subchronická toxicita)⁵⁾.

11.1.2 Inhalačná toxicita: Netestovaná.

 11.1.3 Dermálna toxicita: LD50 králik: >5000 mg/kg (subchronická toxicita), nedráždi⁵⁾.

 11.1.4 Kontakt s očami: Nepôsobí dráždivo⁵⁾.

11.2 Oneskorené a chronické účinky

11.2.1 Alergia: Netestovaný.

11.2.2 Karcinogenita: Netestovaný.

11.2.3 Mutagenita: Netestovaný.

11.2.4 Reprodukčná toxicita: Netestovaný.

11.2.5 Narkóza: Netestovaný.

11.3 Ďalšie informácie

 Produkt môže odmasťovať pokožku. Základové oleje použité v prípravku obsahujú menej ako 3 % DMSO extraktu - **Poznámka L**.

12. EKOLOGICKÉ INFORMÁCIE
12.1 Ekotoxicita

 LC50/96 pstruh: > 1000 mg/l⁵⁾.

 EC 50/48 Daphnia magna: 1000 mg/l⁵⁾.

Podľa zákona č. 364/2004 Z.z. sa perzistentné minerálne oleje a uhl'ovodíky ropného pôvodu zaraďujú medzi obzvlášť škodlivé látky a rozložiteľné minerálne oleje a uhl'ovodíky ropného pôvodu sa zaraďujú medzi škodlivé látky pre vodné prostredie.

12.2 Pohyblivosť

Netestované.

12.3 Stálosť a odbúrateľnosť

 Biologická rozložiteľnosť je 58 %. Patrí medzi látky stredne rozložiteľné. Uvádza sa chemická spotreba kyslíka 3460⁵⁾.

12.4 Bioakumulačný potenciál

Netestované.

12.5 Iné negatívne účinky

Prípravok nesmie znečistiť zeminu, vodné zdroje a kanalizáciu. Na vode vytvára súvislý film, ktorý zabráni prestupu kyslíka do vodného prostredia, čo spôsobuje uhynutie vodnej flóry a fauny. Neobsahuje látky typu PCB.

13. INFORMÁCIE O ZNEŠKODŇOVANÍ
13.1 Materiál/prípravok/zvyšky

Znehodnotený výrobok sa likviduje podľa vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov. Je zaradený nasledovne:

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu
13 02 05	Nechlórované minerálne motorové, prevodové a mazacie oleje	N (nebezpečný)
05 01 05	Rozliate ropné látky	N (nebezpečný)

Nebezpečné vlastnosti odpadu podľa Bazilejského dohovoru:

Príloha č. 2 Vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z.z. Kód vlastnosti odpadu: **H 11** Chronická toxicita (jedovatosť) s oneskoreným účinkom. Látky alebo odpady, ktoré pri vdychovaní alebo požití či pri preniknutí pokožkou môžu vyvolať oneskorené lebo chronické účinky vrátane karcinogenity.

Zoznam skupín odpadov podliehajúcich režimu kontroly podľa Bazilejského dohovoru:

Príloha č. 3 Vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z.z. Skupina odpadu, kód: **Y8** Odpadové minerálne oleje nevhodné na používanie podľa pôvodného určenia. Odporúčené spôsoby zhodnocovania a zneškodňovania odpadu v súlade s vyhláškou MŽP SR č. 283/2001 Z.z. sú:

Spôsob zhodnocovania odpadu:	R8 Prečisťovanie oleja alebo jeho iné opätovné použitie. R9 Využitie najmä ako palivo alebo na získanie energie iným spôsobom.
Spôsob zneškodňovania odpadu:	D10 Spaľovanie na pevnine.

Pri zhodnocovaní a zneškodňovaní odpadu je potrebné dodržiavať zákon NR SR č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a príslušných vykonávacích predpisov. Ak pri havarijných situáciách dôjde k úniku materiálu do povrchových vôd, treba zabrániť ďalšiemu znečisteniu napr. normými stenami a odčerpávaním nahromadeného materiálu. Madit Spinol 3, 10 má nižšiu hustotu ako voda a preto zostáva na povrchu vodnej hladiny. Pri likvidácii havarijnej situácie sa odporúča použiť špeciálne prostriedky na likvidáciu ropných látok ako POP vlákna, VAPEX, EXPERLIT, EUROSORB a pod. Pre ochranu spodných a povrchových vôd treba dodržiavať ustanovenia technických noriem STN 75 3415, STN 75 3418, STN 75 7220, STN 83 0901, STN 83 0905 a STN 83 0917.

14. INFORMÁCIE O PREPRAVE A DOPRAVE

Všeobecné vyhlásenia	Nie je nebezpečný materiál podľa transportných predpisov.
UN -číslo	nepoužíva sa.
Cestná/železničná -preprava (ADR/RID)	
Identifikačné číslo rizika	nepoužíva sa.
Trieda/obal -skupina:	nepoužíva sa.
Klasifikačný kód:	nepoužíva sa.
Obmedzenie hmotnosti LQ:	nepoužíva sa.
Námorná preprava	
IMDG -kód:	nepoužíva sa. (trieda/riziko/obal -skupina)
EmS -číslo:	nepoužíva sa.
Morské znečistenie:	nepoužíva sa.
Letecká preprava	
IATA:	nepoužíva sa. (trieda/druhotné riziko/obal -skupina)
Doplňujúce informácie	
Nepodlieha zaradeniu podľa ADR/RID.	

15. REGULAČNÉ INFORMÁCIE
Informácie o označovaní:

Symbol a identifikácia rizika pre prípravok: -

R vety:

R52 Škodlivý pre vodné organizmy.

S vety:

S24/25 Zabráňte kontaktu s pokožkou a očami.

S61 Zabráňte uvoľneniu do životného prostredia.

Oboznámte sa so špeciálnymi inštrukciami, KBÚ.

S62 Pri požití nevyvolávať zvracanie, okamžite vyhľadať lekársku pomoc a ukážte tento obal alebo označenie.

EC: —

16. ĎALŠIE INFORMÁCIE**Revidované kapitoly:**

Revízia č.1 (12.04.2005):	bod 1 – 16 z dôvodu grafickej a obsahovej úpravy.
Revízia č.2 (23.06.06):	bod 2 – poznámka L bod 7 – názov kapitoly bod 8.1 – Hodnoty limitov expozície bod 16 – Citované predpisy

Znenie R-viet z bodu 2 v zmysle ods. 2.4. Prílohy k vyhláške č.515/2001 Z.Z.:

- R11 Veľmi horľavý.
R22 Škodlivý po požití.
R34 Spôsobuje popáleniny/poleptanie.
R37 Dráždi dýchacie cesty
R36/38 Dráždi oči a pokožku.
R36/37/38 Dráždi oči, dýchacie cesty a pokožku.
R53 Môže spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky vo vodnej zložke životného prostredia.

Pokyny pre školenie

Pracovníci, ktorí s výrobkom pracujú pravidelne a noví pracovníci musia prechádzať pravidelným školením resp. úvodným školením o rizikách a prevencii a ako sa majú správať, aby neohrozili seba a iných. Rozsah a cyklus školenia určujú regionálne predpisy o nebezpečných látkach.

Citované predpisy

Zákon NR SR č.163/2001 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch.
Zákon NR SR č. 223/2001 o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
Vyhláška MH SR č. 515/2001 o podrobnostiach o obsahu karty bezpečnostných údajov.
Vyhláška MŽP SR č. 284/2001, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, v znení zmien a doplnkov.
Nariadenie vlády SR č. 355/2006 o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci.
Nariadenie vlády SR č. 356/2006 o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou s karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci.
Vyhláška MH SR č. 67/2002 ktorou sa vydáva zoznam vybraných chemických látok a vybraných chemických prípravkov, ktorých uvedenie na trh a používanie je obmedzené alebo zakázané.
Vyhláška MV SR č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarne bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb.
Vyhláška MV SR č.96/2004 Z.z. zásady požiarnej bezpečnosti pri manipulácii a skladovaní horľavých kvapalín, ťažkých vykurovacích olejov, rastlinných, živočíšnych tukov a olejov.
Zákon NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a zmene zákona SNR č. 372/1990 zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon).

Literatúra

- 1) Požiarne a bezpečnostne technické charakteristické hodnoty nebezpečných látok - autorský kolektív Dr.rer.nat. Hans-Dieter Stenleitera.
- 2) Prehľad priemyselnej toxikológie. Organické látky, autor: Ing. MUDr. Jozef Marhold CSc.
- 3) Sax's Dangerous Properties of Industrial Materials, Ninth Edition 1995.
- 4) CHEM-BANKTM – Databanks of potentially hazardous chemicals (SilverPlatter Information -Croner) – March 2003, Vol. Id: RT27, PP-0018-0064 (RTECS – Registry of toxic Effects of Chemical Substances; HSDB – Hazardous Substances Data Bank)
- 5) SN 85, Product Safety Data Sheet, MOL Rt. Duna Refinery. Százhalombatta, 23.08.1999
- 6) Exkonz 335, Sicherheitsdatenblatt, D.A.STUART GmbH, 23.01.1996
- 7) AK 12500, WACKER Silicoel, Bezpečnostní list, Neuber Brenntag, 03.01.2001
- 8) IONOL CP, ISPEC, Material Safety Data Sheet, 30.01.1998
- 9) Lukoöl M 200, VCHZ syntézia Kolín, Bezpečnostní list, 31.12.1997

Ostatné údaje

V Karte bezpečnostných údajov sú uvedené údaje, ktoré boli k dispozícii ku dňu spracovania tohoto dokumentu. Údaje nenahrádzajú kvalitatívnu špecifikáciu výrobku. Vzťahujú sa na konkrétny výrobok a nemusia platiť už pri ďalšom jeho zmiešaní s inými látkami. Odberateľ by sa mal presvedčiť o tom, či všetky tieto údaje sú totožné s inými normatívnymi dokumentmi a či sú vhodné pre jeho použitie.

Spracovateľ

Slovnaft VÚRUP, a.s., Bratislava, Odbor služieb pre HSE, LTaPP,
Technicko-odborná spolupráca: Slovnaft VÚRUP, a.s., Bratislava, Výroba a predaj špecialít.